

estratègies d'animació a la lectura estratègies d'animació

a la lectura estratègies d'animació a la lectura estratègies

d'animació a la lectura **estratègies d'animació**

a la lectura estratègies d'animació a la lectura

estratègies d'animació a la lectura estratègies d'animació

ESTRATÈGIES D'ANIMACIÓ A LA LECTURA

L'ESPERIT DE L'ÚLTIM ESTIU

Objectius

- Despertar l'interès per la lectura com a font d'informació i plaer.
- Aconseguir l'hàbit lector des del gaudi de la lectura i l'escriptura.
- Promoure una escriptura creativa.
- Treballar l'expressió oral i escrita.
- Promoure el treball en equip.

2

Orientacions

Aquesta novel·la, *L'esperit de l'últim estiu*, segons les paraules de la mateixa autora:

"... s'ha construït sobre sentiments molt forts amb els quals qualsevol es pot identificar. També suporta, de manera més palesa que en altres obres, diferents lectures (segons l'edat del lector) i sobretot és EVOCADOR. La nostàlgia per un indret i un temps que pots oler, veure, respirar, sentir... i que va passar sense remei."

(entrevista a "El tiramilla":

<http://eltiramilla.com/charlamos-con-susana-vallejo/>)

ACTIVITAT 1

(Abans de la lectura): **SI JO FOS ESCRIPTOR/A...**

Objectius

- Motivar els alumnes a llegir el llibre.
- Treballar l'escriptura creativa.
- Potenciar la imaginació a l'hora de crear històries.
- Empatitzar amb l'ofici d'escriptor.
- Promoure el treball en equip.

Descripció

En aquesta activitat el professor entrarà a l'aula i, sense fer cap mena de presentació prèvia del llibre, llegirà l'apartat I (des de l'inici "*Vaig pitjar l'accelerador...*" fins al final "*He tornat, àvia vaig murmurar*"). Posteriorment ensenyarà físicament el llibre i només en llegirà el títol.

A partir d'aquí, els alumnes, per parelles o en grups de tres, hauran d'imaginar i crear el seu guió de la història d'aquesta novel·la.

En acabat, cada grup exposarà oralment a la resta de la classe el seu guió.

Orientacions

És important explicar a l'inici d'aquesta activitat que no han d'escriure un text pròpiament, sinó crear un guió dels esdeveniments. Han de desenvolupar el que seria l'"esquelet" o els esdeveniments principals d'una futura novel·la, sense entrar en detalls.

En funció dels resultats obtinguts, pot ser interessant reprendre aquesta activitat en finalitzar la lectura del llibre i veure quin grup s'ha acostat més al tipus d'història que planteja la Susana Vallejo a *L'esperit de l'últim estiu*.

ACTIVITAT 2

(Abans de la lectura): **QUI ÉS LA SUSANA VALLEJO?**

Objectius

- Conèixer l'autora del llibre.
- Motivar els alumnes a llegir el llibre.
- Desenvolupar la capacitat de cerca d'informació en diferents tipus de font.
- Potenciar l'esperit crític dels alumnes.
- Treballar la crítica literària.
- Promoure el treball en equip.

Descripció

Es presentarà a la classe un llibre en blanc amb la foto i el nom de l'autora a la portada, per anar emplenant-lo entre tots; el seu objectiu és conèixer millor la Susana Vallejo i la seva obra. S'informarà els alumnes que hi poden incloure material de tota mena: fotografies, articles, crítiques literàries de les seves obres, entrevistes, opinions, mentre van llegint el llibre...

4

Orientacions

Pot ser interessant completar aquesta activitat amb una crítica literària de cada alumne sobre la novel·la que ens ocupa en acabar de llegir el llibre. En el cas que es consideri oportú fer aquesta última activitat, pot ser útil mostrar diferents exemples de crítica literària i analitzar-los, abans que els alumnes facin la seva.

ACTIVITAT 3

(Durant la lectura): **COM ÉS LA CASA DE L'ARBRE?**

Objectius

- Treballar la descripció.
- Promoure una lectura conscient.
- Treballar la interdisciplinarietat amb altres àrees.
- Promoure el treball en equip.

Descripció

Al llarg del llibre l'autora ens descriu de manera força detallada com era la Casa de l'Arbre. Durant la lectura del llibre cada alumne haurà d'anar buscant aquesta informació per arribar a tenir-ne, en acabar la lectura, una descripció completa.

A partir d'aquí, i en grups de tres o quatre persones, hauran de plasmar aquesta informació en una il·lustració o un dibuix de la Casa de l'Arbre. Han de parar una atenció especial a transmetre amb el seu dibuix els mateixos sentiments o les sensacions que ells hagin rebut en llegir el llibre i, per això, hauran de pensar en com definirien les seves sensacions (pot ser de gran ajuda intentar posar-hi nom: tristesa, nostàlgia...).

5

Orientacions:

Pot ser interessant treballar aquesta activitat en col·laboració amb l'especialista d'educació plàstica i/o artística. D'aquesta manera, podrà guiar els alumnes en la millor tècnica o el millor material a utilitzar per aconseguir un bon resultat.

ACTIVITAT 4

(Durant la lectura): **LA CANÇÓ DE LA REINA MORA**

Objectius

- Treballar la deducció com a procés de pensament.
- Treballar la comprensió lectora.
- Promoure una lectura conscient.
- Potenciar el treball en equip.

Descripció

Aquesta activitat es farà en parelles.

En aquesta activitat, els alumnes hauran d'explicar com van deduït els nostres protagonistes Alba, Feli i Fran el lloc on descobrir el tresor de la reina mora.

A partir de la traducció del pergami que es recull a la pàgina 59 del llibre els alumnes hauran d'anar marcant les frases que porten els nostres protagonistes a avançar en la seva recerca i explicar el raonament que ells van fent.

6

Traducció del pergami:

*El mantell de la reina mora
quatre cantons plena,
Isclé, Vidreres,
Seclina i Llagostera,
quatre cavallers
a la reina desitgen,
ella no els escolta,
per al seu estimat,
un tresor la reina guarda,
lluita contra els cavallers,
i fuig a les muntanyes,
sota el càlid mantell,
el tresor amaga,
passant l'arc de la muntanya pelada,
pel camí vermell de la vella teulada,*

*més enllà del vertigen dolç,
i la bogeria estranya
pujant a dalt i sota les aigües,
al fons del foc de l'infern,
la riquesa espera amagada.*

Orientacions

Si es treballa en el primer cicle de l'ESO, és aconsellable fer aquesta activitat de manera col·lectiva.

ACTIVITAT 5

(Durant la lectura): **DESCOBRIM PARAULES**

Objectius

- Ampliar vocabulari.
- Treballar l'escriptura creativa.
- Treballar la coherència en la creació d'un text.
- Potenciar la imaginació a l'hora de crear històries.
- Potenciar el treball en equip.

Descripció

Aquesta activitat consta de dues parts, una d'individual i una altra per parelles.

A la primera part de l'activitat cada alumne haurà de triar un parell de paraules que hagi descobert durant la lectura del llibre i cercar-ne la definició. Amb totes les paraules triades, un alumne farà una llista que passarà a totes les parelles.

A la segona part, cada parella haurà de crear un petit text amb les paraules descobertes.

Acabarem aquesta activitat llegint alguns dels textos més interessants.

8

Orientacions

En funció dels interessos de l'àrea de llengua, es pot acotar aquesta segona part de l'activitat especificant un tipus de text concret: per exemple, un conte, un text fantàstic, una poesia...

ACTIVITAT 6

(Després de la lectura): **AMAGAR UN TRESOR**

Objectius

- Potenciar l'aspecte lúdic de la lectura.
- Potenciar la imaginació.
- Treballar la cooperació entre companys.
- Potenciar el treball col·lectiu com a mètode de resolució de problemes.

Descripció

En aquesta novel·la, els avis del Fran, el Ricard i la Flor, decideixen inventar-se una història sobre un tresor amagat perquè el seu nét Fran i l'Alba s'enamoren.

La proposta en aquesta activitat és que, en grups de quatre o cinc alumnes, planifiquin una cerca semblant per a la resta dels seus companys.

Poden optar per dos tipus d'enigmes: l'un en el qual totes les pistes estiguin en un sol text com passa a la novel·la o un altre en el qual cada pista els porti a una altra pista, fins a trobar el tresor.

Quan tots els grups acabin aquesta part de l'activitat, dipositaran els enigmes en una bossa. Cada grup agafarà un dels enigmes de la bossa i haurà de procedir a la cerca del tresor.

En acabar aquesta activitat, cada grup exposarà oralment el raonament que ha seguit per trobar el tresor.

Orientacions

És aconsellable acotar el recinte en el qual es pot amagar el tresor: l'edifici, tot el recinte escolar, el barri...

En funció de l'estona que es vulgui dedicar a aquesta activitat, es pot limitar temporalment la cerca dels tresors.

ACTIVITAT 7

(Després de la lectura): **DRAMATITZEM L'ESPERIT DE L'ÚLTIM ESTIU**

Objectius

- Potenciar l'expressivitat dels alumnes com també el respecte envers el treball dels altres a través d'una activitat artística.
- Treballar l'expressió oral.
- Potenciar l'aspecte lúdic de la lectura.
- Promoure el treball en equip.

Descripció

En una primera part de l'activitat i de manera col·lectiva, es decidirà quines escenes del llibre seran les representades perquè el global de l'obra de teatre mantingui l'argument principal del llibre.

Posteriorment, s'analitzarà quants alumnes han de participar en cada escena per cobrir el total de personatges que hi actuen. Després cada alumne triarà en quina escena vol participar.

Per preparar la representació, se'ls pot suggerir el guió següent:

- Decidir com es pot caracteritzar cada personatge: la veu, la manera de caminar...
- Decidir l'escenografia (del lloc) i el vestuari dels personatges.
- Aprendre's el diàleg si ja existeix o adaptar el text a un diàleg.
- Practicar la lectura fent èmfasi en l'entonació.
- Etc.

Les representacions s'han de fer davant de la resta del grup classe.

Orientacions

En funció del resultat final, pot ser interessant representar l'obra a la resta dels alumnes de l'escola o l'institut.

ACTIVITAT 8

(Després de la lectura): **EL PAS DEL TEMPS**

Objectius

- Fomentar el treball de recerca com a mitjà d'estudi i formació.
- Aprendre a buscar, recollir i processar informació.
- Treballar la conscienciació sobre la importància de l'espai en què vivim i sobre la influència de les persones en el medi.
- Promoure el treball en equip.

Descripció

En el llibre *L'esperit de l'últim estiu* es traspua una certa tristesa pels paisatges perduts de la infantesa. A través del canvi en el paisatge, l'autora també ens parla del pas del temps.

En aquesta activitat, els alumnes, en grups de quatre, hauran de triar un barri de la ciutat on viuen i fer un treball sobre el canvi paisatgístic que ha sofert i els motius d'aquest canvi. Per fer-ho, hauran de fixar dos moments (si pot ser que ells hagin viscut) i analitzar, per mitjà de la recerca d'informació, quins canvis hi ha hagut.

11

Orientacions

Aquesta activitat es recomana en alumnes que estiguin fent el segon cicle de l'ESO.

Pot ser molt interessant que duguin a terme aquest treball a partir de fotografies, que contraposin el passat i el present, i a partir d'aquí que expliquin la raó dels canvis.